Cine sunt şi ce vor!

Guvernul acestei ţări, sprijinit de cenzură şi de starea de asediu, ne interzice publicarea rubricilor ce au apărut aci câteva luni: Cine sunt şi Ce vor.

Ne interzice, adică, să arătăm, pe adevăratele lor nume, pe aceia cari îndrăznesc să se erijeze în îndrumători ai opiniei publice româneşti, deşi n'au curajul să semneze cu adevăratul lor nume şi ne interzice de asemenea să-i arătăm, pe adevăratul lor nume, pe aceia cari sapă temelia acestei ţări cu care nu au nimic comun.

Intrebăm guvernul, care vrea pe această cale să înăbuşe sufletul românesc împiedecându-ne să-i strigăm durerea lui: ce măsuri înţelege să ia spre a obliga pe iudeo-comuniştii dela anumita presă să semneze cu adevăratul lor nume proza care otrăveşte sufletul acestui neam?

Intrebăm guvernul: ce măsuri înţelege să ia contra comuniştilor-iudei, cari zi de zi, ceas de ceas, prepară năruirea acestui neam la adăpostul pseudonimelor şi al aşa zisei prese democrate?

Vom repeta aci, în fiecare zi, aceste întrebări până când se va trezi cineva în această ţară şi va înţelege să o scape din ghiarele străinilor şi ale înstrăinaţilor

Cu ce se poate ocupa
preşedintele unui colegiu medical

Preşedintele unui colegiu medical, acel for de supremă competinţă profesională, cristalizează în principiu preocuparea constantă a deslegării marilor probleme ale breslei doctoriceşti.

Sunt însă şi excepţii. Astfel, preşedintele „Colegiului general al medicilor din ţară" se ocupă de o chestiune în care n'avea nici o cădere să se amestece şi mai puţin să dea directive sentenţioase.

Este vorba de măsura ciudată pe care a luat-o de curând d. dr. N. Minovici, preşedintele acestei înalte organizaţii ştiinţifice şi profesionale, de a interzice tuturor medicilor orice încercare de publicitate.

Această dispoziţie, manifestată printr'o circulară semnată de d. dr. N. Minovici şi trimisă tuturor medicilor, este cel puţin stranie.

In zilele de criză acută ca cele pe cari le trăim azi, cum se poate amesteca cineva, încuviinţând sau interzicând cuiva putinţa de a face cunoscut publicului, prin orice mijloace crede de cuviinţă, îndeletnicirile meseriei sale?

Intrucât „demnitatea şi onoarea" profesiunii d-lui dr. Minovici este ştirbită, dacă un doctor mai tânăr şi modest, al cărui simplu nume nu trezeşte nimic în gândul bolnavilor vrăjiţi de faima medicilor celebrii, îndrăsneşte să publice într'un colţ de ziar că vindecă anume boli, în atâta timp, slujindu-se de cutare metodă sau aparate noi, pentru suma de atâţia lei.

Insăşi această celebră circulară de oprealä dovedeşte absurditatea măsurii ce cuprinde, dând voe să se publice, specialitatea, orele de consultaţii şi adresa. Dacă însă un medic socoteşte util să adauge ceea ce e mai principal, boala pe care o vindecă şi preţul consultaţiilor, precum şi câteva amănunte foarte utile asupra tratamentului întrebuinţat, este lovit cu asprime de măsura luată de acei dintre colegii săi cari, după ce au trecut anii privaţiunilor, dispun de o clientelă îmbelşugată, sub motiv că vatămă... „prestigiul corpului medical".

Iată care e ultima preocupare a preşedintelui „Colegiului general".

Probabil că distinsul medic a soluţionat toate problemele de ordin pur medical cari îi incumbă şi aşezat acum în mijlocul dosarelor unui minister confortabil, reglementează felul cum să-şi câştige existenţa acei doctori mai puţin norocoşi, cari asudă din greu pentru o bucată de pâine.

Ancheta încercării de fugă
a vasului „Lola" nu s'a terminat

Constanţa, 28 Iulie

Azi toată ziua, la căpitănia portului au continuat cercetările în jurul încercării de fugă din portul Constanţa a tancului suedez „Lola". Ancheta condusă de d. căpitan de port Crittic, asistat de ofiţerii din port Zornescu şi Tăimănescu, va fi terminată abea mâine, când rezultatul anchetei va fi consemnat într'un proces verbal.

Ultimul interogat va fi comandantul vasului, anume Henicksen, care va fi confruntat cu ceilalţi marinari de pe vas.

Francezul Fauvan se complace în aceiaş atitudine, refuzând să mai facă declaraţii, iar pe cea dată nu vrea să o semneze.

Marinarii confirmă încercarea de fugă.

Din declaraţiile date de marinarii de pe vas rezultă clar că deşi comandantul vasului şi francezul Fauvan neagă că ar fi vrut să fugă din port fără ştirea autorităţilor, totuş aceasta a fost intenţiunea lor. Astfel, toţi marinarii spun că au primit ordin dela comandant să taie parâmele, iar scoaterea ancorelor din apă şi încălzirea căldărilor vasului le-a fost deasemenea ordonată. Aceste declaraţii puse în legătură cu pretinsa manevră de schimbarea danei, aşa cum susţine comandantul vasului „Lola" şi care nu-şi avea rostul la o oră atât de înaintată din noapte şi în lipsa unui remorcher, aşa cum sunt obligate toate vasele cari fac manevra în port, sunt argumente suficiente spre a stabili încercarea de fugă.

FAUVAN AFIRMA CA II PLAC AVENTURILE

Neseriozitatea de care francezul Fauvan a dat dovadă tot timpul anchetei, se poate vedea şi din câteva răspunsuri pe care acesta a găsit cu cale să le dea întrebărilor ce i-s'au pus.

„Deşi sunt chelner de meserie — a spus el — totuş am bani foarte mulţi şi pot să-mi satisfac orice plăcere. Prezenţa mea la Constanţa şi pe acest vapor, nu este decât urmarea dorului meu de aventuri. Am colindat toată lumea şi voi călători toată viaţa mea. Nu am nicio cunoştinţă de intenţiile urmărite de comandant, pe care l-am cunoscut la Constanţa şi care, având nevoe de echipaj, m'a îmbarcat şi pe mine. Nu cunosc niciunul din cei şapte fracezi, decât ocazional".

Neagă că ar fi fost de faţă şi ar fi dus direct tratative cu Henicksen, comandantul vasului „Lola", aşa cum a declarat ofiţerul întâi, Hanzon.

INSARCINATUL DE AFACERI AL SUEDIEI A PLECAT LA BUCUREŞTI

D. Borganstierna, însărcinatul de afaceri al Suediei la Bucureşti, care venise în localitate spre a lua parte la anchetă, în urma unei convorbiri cu ministrul Suediei la Bucureşti, a părăsit localitatea. Inainte de plecare d-sa şi-a mărturisit regretul de a fi asistat la nişte cercetări în jurul unei afaceri în care este implicat pavilionul ţării sale.

AMENDAREA COMANDANTULUI VAPORULUI

Organele anchetatoare stabilind definitiv călcarea legilor maritime de către vasul „Lola", au aplicat comandantului o amendă de 53.000 lei, maximum ce se poate da în asemenea ocaziuni.

Descărcarea vasului „Lola" de muniţii şi armament se va face cel mai târziu mâine. S'a aşteptat până acum sosirea ordinului din partea direcţiunii generale a vămilor. Armamentul şi muniţiile descărcate vor fi depozitate, până la noui dispoziţiuni, într'una din magaziile portului.

După terminarea cercetărilor şi aplicarea amenzii de 53 mii lei vasul va putea părăsi Constanţa.

INSINUARILE „DIMINEŢII" AU INDIGNAT AUTORITAŢILE PORTULUI

Insinuările făcute de ziarul „Dimineaţa" în reportajul dat de corespondentul său din localitate în care afirma că armamentul şi muniţiile încărcate pe vasul „Lola" sunt destinate trupelor naţionaliste ale generalului Franco, fapt cu totul neadevărat, au indignat profund pe toţi şefii autorităţilor civile din port şi pe anchetatori, mai cu seamă că corespondentul fusese informat că armamentul şi muniţiunile erau destinate trupelor republicane spaniole.

—xox—xox—

Rezultatul alegerilor comunale din jud. Dâmboviţa

Târgovişte, 28 Iulie

In ziua de 27 Iulie c., s'au făcut alegeri complimentare în comunele:

Vulcana de sus: liberali 84 v., 4 mandate; naţ. ţăr., 33 v., 1 mandat; lista cetăţenească, 29 voturi.

Şotânga: liberali, 130 v., 2 mandate; naţ. ţăr., 178 v., 3 mandate; georgiştii, 72 v., Fr. R. 38 voturi.

Viaţa politică

Partidele politice şi alegerile

Dat fiind faptul că ne apropiem de termenul fatal al succesiunii, parlamentul şi guvernul liberal încheindu-şi legislaţia de patru ani, după cum prevede Constituţia, partidele politice atribue o importanţă deosebită rezultatelor alegerilor din ultima vreme.

Desigur, că mecanismul vieţii noastre constituţionale e astfel aşezat, că trebue să se pună un pronunţat accent pe elementul electoral.

Astfel se şi explică lupta partidelor politice în recentele alegeri judeţene şi comunale.

Din rezultatele voturilor, partidele caută să desprindă viitoarea formulă de succesiune la guvern. Aceasta e dorinţa unora dintre partide, deşi altele s'au rostit pentru un guvern neutru de alegeri.

Fără să avem preferinţe pentru un partid sau altul, examinând obiectiv rezultatele recentelor alegeri, se desprinde un fapt din însăşi realitatea cifrelor.

Partidul naţional-ţărănesc a obţinut în cele 16 judeţe, la alegerile din 25 Iulie, mai multe voturi faţă de guvern şi faţă de celelalte partide politice, ceeace înseamnă că acest partid, cu vechi organizaţii, se bucură de popularitate în faţa alegătorilor.

Faţă însă de rezultatul general al tuturor alegerilor judeţene efectuate până astăzi, în 45 de judeţe, partidul naţional-ţărănesc se clasează al doilea, numărul cel mai mare de voturi revenind partidului liberal.

Diferenţa e de 73.081 voturi.

Guvernul a obţinut 490.516 voturi, iar naţional - ţărăniştii 461.715 voturi. Urmează naţional-creştinii cu 262.594 voturi şi Frontul românesc cu 157.687 voturi.

Cele două partide: naţional-creştin şi Frontul românesc, asemănătoare ca ideologie naţionalistă, mergând separat în alegeri, e natural ca voturile să se împartă.

Voturile acestor două partide adunate împreună egalează pe ale naţional-ţărăniştilor.

In lupta pentru putere, partidele îşi fac calcule electorale şi socoteli pentru ziua apropiată a succesiunii, cu speranţa că fiecare va putea fi chemat în noua formaţiune guvernamentală.

Numai că de multe ori, — vorba românului — socoteala de acasă nu se potriveşte cu cea din târg.

Alegerile comunale şi judeţene

Totalul voturilor din 42 de oraşe de reşedinţă şi 45 de judeţe

La ministerul de interne s'a făcut totalizarea voturilor obţinute de partidele politice, în alegerile comunale şi judeţene, efectuate dela 1 Ianuarie c. şi până la 25 Iulie inclusiv.

ALEGERILE COMUNALE

In calculul alegerilor comunale obişnuite şi complimentare intră numai voturile obţinute în următoarele 42 municipii şi oraşe reşedinţe de judeţ:

Alba Iulia, Bacău, Bălţi, Bazargic, Blaj, Botoşani, Brăila, Braşov, Buzău, Cahul, Cetatea Albă, Călăraşi, C. Lung-Moldovenesc, Chişinău, Constanţa, Craiova, Deva, Dorohoi, Făgăraş, Galaţi, Hotin, Huşi, Iaşi, Lugoş, Miercurea Ciuc, P. Neamţ, Piteşti, Rădăuţi, R. Sărat, R. Vâlcea, Roman, Sighişoara, Silistra, Tecuci, Târgovişte, C. Lung-Muscel, Caracal, Vaslui şi Bucureşti.

In toate aceste oraşe au obţinut:

Liberalii 63.142 voturi.
Naţional-ţărăniştii 44.182 v.
Naţional-creştinii 14.959 v.
Frontul Românesc 14.029 v.
Georgiştii 13.870 v.
Radical-ţărăniştii 6.080 v.

ALEGERILE JUDEŢENE

Alegerile complimentare şi obişnuite pentru consiliile judeţene s'au făcut în următoarele 45 de judeţe:

Brăila, Ialomiţa, Sibiu, Lăpuşna, Durostor, Botoşani, Olt, Constanţa, Iaşi, Vaslui, Tutova, Romanaţi, Orhei, Dâmboviţa, Ciuc, Dolj, Ilfov, Buzău, Argeş, Caliacra, Vâlcea, Bacău, Mureş, Braşov, Tighina, Severin, Neamţ, Arad, Bihor, Alba, Câmpulung, Cetatea Albă, Făgăraş, Fălciu, Gorj, Hunedoara, Maramureş, Muşcel, Rădăuţi, Sălaj, Satu Mare, Târnava Mică, Tecuci, Tulcea şi Turda.

In aceste judeţe au obţinut:

Liberalii 490.516 voturi.
Naţional-ţărăniştii 461.715 v.
Naţional-Creştinii 262.594 v.
Frontul Românesc 157.687 v.
Georgiştii 83.418 v.
Radical-Ţărăniştii 11.358 v.

Invăţătura dela Braşov

Am asistat, de aproape un an, la consultări sporadice ale corpului electoral, chemat să se pronunţe conform prevederilor legii administrative în vigoare.

Partidele politice au dus campanii, pe alocurea inverşunate, pentru a atrage sufragiile mulţimii. In genere, nimic deosebit în practica aceloraşi metode şi în afirmarea aceloraşi credinţe politice. Pe alocurea pasiunile au fiert în acelaş cazan al învrăjbirii care nu cunoaşte scrupule, nici limite.

La Braşov, din îndemnul bunilor români de acolo, cari au înţeles comandamentele ceasului de faţă, s'a realizat un bloc care a reprezentat mai mult decât certitudinea succesului, afirmarea unei orientări publice de o înaltă semnificaţie naţională. Elementul minoritar profită permanent de neînţelegerile dintre partide. In timp ce românii puneau şapte, opt liste, elementul minoritar se presenta în bloc impunându-se nu prin forţa numărului, căci acesta n'a existat şi nu există, ci prin forţa unităţii şi tacticei de luptă.

Ce s'a realizat la Braşov ar fi fost bine să se fi întâmplat şi pe alte meleaguri. Românii, indiferent de culoare politică, mai ales pentru gospodăria oraşelor şi satelor, să se prezinte unitar! Orice pasiune alta decât cea a patriotismului să amuţească. Ori de câte ori luptăm între noi, pe chestiuni uneori mărunte, dăm prilej de afirmare elementului minoritar.

Tot e bine că în ceasul redeşteptării naţionale cetatea Braşovului şi-a afirmat inima românească şi credinţa strămoşească.

Invăţătura Braşovului o simţim exemplar pentru tot Ardealul!

Situaţia guvernului

Primim următorul comunicat: **D. ministru I. Inculeţ, vicepreşedintele consiliului de miniştri, ne roagă să arătăm că d-sa n'a făcut nimănui, nici la Iaşi, nici la Bucureşti şi nici în altă parte, vre-o declaraţie cu privire la retragerea sau rămânerea guvernului mai departe la cârma statului.**

Două transatlantice la Constanţa

Constanţa, 28 Iulie

Mâine dimineaţă, la ora 6, soseşte în portul nostru transatlanticul italian „Roma", venind din Mediterana cu escursionişti. Vizitarea vasului de către localnici a fost interzisă, deoarece turiştii nu vor să fie deranjaţi.

Tot mâine dimineaţă, va sosi în portul nostru transatlanticul francez „Teophile Gautier", care vine dela Odesa cu 150 călători, din cari 60 vor debarca în portul nostru. Ceilalţi călători îşi vor continua drumul cu trenul, prin ţară, până la punctele de frontieră.

Casier jefuit într'un autobuz
la Constanţa

28 Iulie

Eri după amiază, d. Mihail Guran, casierul Camerei de agricultură, după ce a încasat 50 mii lei, dela Banca Naţională, s'a urcat într'un autobuz.

Un pungaş de buzunare, care îl urmărea, a luat loc alături de el şi în timpul mersului i-a furat pachetul cu bancnote.

Spre norocul d-lui Guran, hârtiile fiind noui, au alunecat din banderolă, astfel că pungaşului nu i-au rămas în mână decât 15 hârtii a 500 lei.

Pungaşul a sărit din autobuz, reuşind să se facă nevăzut. Poliţia nu l-a prins încă.

—xox—xox—

D. SASSU LA SINAIA

Sinaia, 28 Iulie

Astăzi după amiază, la ora 6,25, a sosit în localitate d. Vasile Sassu, ministrul justiţiei.

Statul, sfeclarii
şi fabricile de zahăr

Dar consumatorii?

Avem din nou pe răbojul zilei problema sfeclei de zahăr. Cultivatorii, constatând că preţul fixat de comisiune pentru recolta acestui an nu e remuneratoriu, au cerut sporirea lui şi, până una alta, au răspuns cu reducerea suprafeţelor de cultură. La această adăogându-se şi pacostea secetei, mai ales în câmpia Dunării şi în anumite regiuni ale Moldovei, cum şi apariţia viermelui cenuşiu în regiunile de sud, fac să se deschidă un pronunţat semn cultură. La aceasta adăogânde întrebare asupra siguranţei de îndestulare a consumului intern pentru anul viitor.

Toată lumea este de acord că producătorii au dreptate: preţul comisiunii nu este remunerator pentru ei. Dar dacă producătorul are dreptate, soluţia nu poate fi alta decât urcarea preţului de vânzare a sfeclei cu procentul care să-i asigure un beneficiu rezonabil, după acoperirea cheltuielilor de cultură.

Plafonul fix de azi al preţului oficial al zahărului pe piaţă nu permite însă această urcare, care ar însemna o scumpire odioasă a zahărului pe piaţă, decât cu condiţia de a se reduce una sau amândouă din celelate două părţi componente ale preţului actual al zahărului: adică, partea ce revine fabricanţilor de zahăr sau partea ce revine statului sub formă de taxe şi impozite.

Or, tocmai aci e grentatea: fabricanţii refuză să cedeze o centimă măcar din partea ce primesc, pretinzând că ea reprezintă ultima limită tolerabilă, dincolo de care ar însemna să lucreze în pagubă; iar Statul este tot atât de puţin dispus să renunţe la beneficiul graselor taxe ce încasează pe consumul zahărului.

Intr'un articol recent publicat în „Universul" asupra acestei chestiuni, d. Tancred Constantinescu, găsind deopotrivă de justificate atât cererea sfeclarilor de a li se acorda un spor de preţ, cât şi refuzul fabricanţilor de a-l accepta, nu vedea soluţia decât în hotărirea Statului de a renunţa la o parte din veniturile sale, prin reducerea taxelor, pentru ca diferenţa realizată să servească la îmbunătăţirea rentabilităţii sfeclarilor.

Suntem datori să arătăm că nu împărtăşim acest punct de vedere, cum nu împărtăşim nici părerea exprimată în acelaş articol, că „mai toate fabricile de zahăr o duc foarte greu", că nu mai pot face investiţiuni şi reînoiri normale, nici amortismentele indispensabile şi că în asemenea condiţiuni o industrie nu poate trăi mult timp.

Ştim că s'au prezentat comisiunii preţurilor caşi autorităţilor tutelare situaţii şi calcule, care să justifice refuzul fabricilor de zahăr de a-şi diminua partea din preţ ce le revine azi.

Prezentarea de situaţii şi de calcule de acestea a ajuns astăzi la asemenea virtuozităţi, încât, poţi avea după plac situaţii deficitare acolo unde este beneficiu şi invers situaţii trandafirii, acolo unde este curat putregai.

Judecata lumii se conduce însă după criterii mai concrete, în văzul şi sub putinţa de verificare a tuturor. In speţă, lumea ştie, că fabricile de zahăr sunt cartelate; că acest cartel, în scopul de a doza producţia în limitele strictei consumaţii şi de a înlătura orice tendinţă de stocare, care ar apăsa asupra preţurilor, a hotărît care fabrici să lucreze şi care să fie închise, împărţindu-şi apoi frăţeşte câştigul, fără multă bătae de cap şi la adăpost de orice surprize...

Apoi lumea mai ştie, că unul din principalele consorţii internaţionale de zahăr, care lucrează la noi, a obţinut autorizaţii de funcţionare şi în Bulgaria, dar în condiţiuni incomparabil mai avantajoase pentru cultivatorii de sfeclă şi pentru Stat, deci cu mult mai desavantajoase pentru consorţiu...

Şi, în acest caz, dacă trustul fabricilor de zahăr la noi îşi poate permite luxul de a ţine „închise" un respectabil număr de fabrici, cărora le varsă totuşi regulat cota-parte anuală; dacă tot ele îşi permit luxul celor mai grase salarizări, cheltueli de administraţie, de reprezentare, etc., sau dacă unele din ele au putut accepta, în altă ţară, condiţiuni cu mult inferioare celor de la noi, atunci de ce să credem că industria zahărului din România este la limita rezistenţelor ei şi că orice atingere a veniturilor ei, în scopul de a îmbunătăţi soarta sfeclarilor autohtoni, echivalează cu ruinarea sigură?

Concluzia noastră?

E singura firească: sfeclarii trebuesc ajutaţi — altfel vor părăsi cultura sfeclei, fabricile nu vor avea ce prelucra, iar pentru consumul intern va trebui să importăm zahăr străin.

Cel dintâi sacrificiu trebue cerut fabricilor cartelate. Şi nici Statul să nu fie scutit.

Contribuţia la sacrificiu a Statului, trebue să se producă însă numai în folosul populaţiei consumatoare: prin reducerea taxelor să se reducă în proporţie preţul însuşi al zahărului pe piaţă.

Iată soluţia care ar mulţumi pe toată lumea, — soluţie care ar trebui să mulţumească în primul rând pe fabricanţi, întrucât ieftenirea zahărului va avea ca efect sigur sporirea consumului, deci şi a volumului de beneficii pentru fabricanţi.

Ce s'a petrecut la Tg. Ocna

Ministerul justiţiei înştiinţează că nu a fost vorba de rebeliune

In legătură cu cele petrecute la penitenciarul Tg.-Ocna, direcţiunea generală a penitenciarelor înştiinţează că nu a fost nici un moment vorba de rebeliune.

A fost doar un atac al mai multor deţinuţi asupra bucătarului, deţinut şi el. Acesta, fiind înarmat cu un cuţit de bucătărie, a lovit în plin pe deţinutul agresor Al. Odineţ. Toată larma care s'a făcut se datoreşte numai panicei provocată prin uciderea acestui deţinut de către bucătarul care era în legitimă apărare.

*

Pentru anchetarea celor de mai sus, d. V. P. Sassu, ministrul justiţiei, a delegat pe d. Donar Munteanu, directorul general al penitenciarelor, să meargă la Tg.-Ocna.

Contrabandă de ţigări şi mătase
la Constanţa

Constanţa, 28 Iulie

Comisarul Gornac, agentul Avrigeanu şi gardianul Trihan au descoperit azi d. a. o contrabandă. Contrabandiştii sunt Ştefan Bocancea, funcţionar comercial din str. Tomis 1, marinarul Mihail Balaban, din str. Ecoului 18 şi femeia Rada Tudor, din str. Miron Costin 1.

S'au găsit 180 pachete ţigări străine, pe care încercau să le vândă. Poliţiştii bănuind că la domiciliile lor se mai găsesc şi alte mărfuri de contrabandă, au făcut o descindere, găsind mari cantităţi de lingerie din mătasă japoneză, adusă tot prin contrabandă.

Ei au fost duşi la poliţie. Amenda ce li se va da trece de 100 mii lei.

MUNCĂ ŞI ASIGURĂRI

Examene... corporale

După nenumărate amânări şi tot atâtea înşelătoare dibuiri, au început, într'o atmosferă de teroare — în fond, să fim drepţi, examenul la bătrâneţe, teroare înseamnă mai totdeauna — examenele pentru ocuparea unor posturi de şef de birou, în asigurările sociale.

Dela început, ori cât de serioase ar fi aceste examene, — şi avem impresia că sunt — noi nu vedem utilitatea lor.

Să nu credeţi că e vorba de examene pentru ocuparea unor posturi vacante, că la aceste examene — cum ar fi logic — pot lua parte toţi cei cari întrunesc anumite condiţii. Nu. Sunt examene între funcţionarii aceleaşi instituţii — numai ei sunt candidaţi — spre a căpăta dreptul la o anumită avansare.

Sistemul *ar fi* neîndoios ideal. *examenul serios* şi *cinstit* fiind singurul criteriu *sigur*, întru selecţionarea valorilor...

Numai că, aşa cum suntem obişnuiţi, cum ştim că se dau anumite examene la noi, de rezultat ideal ne cam îndoim.

Să zicem însă, că examenul acesta, va fi de data aceasta serios, — sunt în adevăr în comisia de examinare, câţiva oameni şi serioşi şi neinfluenţabili.

Ei şi? Dacă selecţionarea se va face, vor fi avansaţi numai cei reuşiţi la examen?

Imposibil!

Ce se va face droaia protejaţilor tuturor partidelor politice?

Şi atunci, de ce mai căznim două sute de candidaţi şi candidate — mai ales — pe căldurile astea groaznice, când şeful de cabinet, şi fără examen, tot va fi avansat?

Un prim rezultat a dat însă aceste examene, înainte de a se fi sfârşit.

Protestul trimis ziarelor — nesemnat bine înţeles, — în numele candidatelor supuse în preliminar, unui foarte sever examen... corporal.

Ce s'a întâmplat?

Candidaţii, inclusiv candidatele, au fost supuşi înaintea examenului scris unui destul de indiscret... examen medical.

Nu ştim în ce măsură, medicii examinatori au bruscat candidatele — ele se plâng; nu ştim dacă n'au confundat ştiinţa cu vulgaritatea. Bănuim însă, că cele relatate în protestul candidatelor sunt fapte foarte aproape de realitate.

Ministerul ar putea institui o anchetă. Principiul însă, trebue să rămână câştigat.

Funcţionarii sunt obligaţi prin statut, să se supue oricărei vizite medicale. Birourile sunt pline de ftizici, sifilitici şi de bolnavi de alte boli molipsitoare.

Foarte puţini îşi dau seama de pericolul ce reprezintă; unii din neglijenţă, alţii din teamă şi foarte mulţi din prostie, nu se îngrijesc. Instituţia are datoria să-i afle şi să-i îngrijească.

In cazul nostru, instituţia asigurărilor, instituţie sanitară, care tămăduieşte sute de mii de asiguraţi, n'are nici o solicitudine pentru funcţionarii ei.

O instituţie, care rulează miliarde, n'a făcut nimic temeinic pentru corpul şi mintea funcţionarilor ei!

Cel puţin de sănătatea lor să se îngrijească...

Vom mai vorbi despre chestiunea aceasta.

Câte lucruri minunate s'ar putea face!

Vintilă F. Pantazopol

CURSURILE DELA VĂLENII DE MUNTE

Hotare vechi şi hotare noi

Conferinţa d-lui prof. N. Iorga III

D. prof. Nicolae Iorga a ţinut Luni, la Vălenii de Munte, prelegerea a treia, privitor la „Hotare vechi şi hotare noi".

Incepând prezentarea istorică a înţelesului noţiunii „hotar", a vorbit de vremea vechilor civilizaţii, când această noţiune nu însemna nimic şi a făcut câteva comparaţii cu civilizaţii mai noi şi cu cea de azi.

Dăm mai jos rezumatul acestei prelegeri:

Nu s'a făcut încă — spune d. profesor Nicolae Iorga — prezentarea istorică a evoluţiei prin care a trecut noţiunea „hotar", — care prezintă un mare interes în momentul de faţă şi a cărei greşită înţelegere dă loc multor revendicări lipsite de temei şi ameninţătoare de conflicte, distrugătoare de civilizaţie.

S'a râs de zidul chinezesc, dar linia Maginot, ori fortificaţiile cari se proectează în Belgia sunt acelaş lucru şi toată Europa ar fi străbătută de ziduri chinezeşti, dacă toate statele ar avea mijloace financiare.

Dar, dacă odinioară ar fi venit cineva să spună că e posibilă această împărţire şi îndu şmănire a Europei, oamenii ar fi rămas uimiţi şi indignaţi.

Astăzi a da cu piatra în toate manifestările de civilizaţie, se consideră un astfel de gest ca un merit.

Pe vremuri, a sfărâma unitatea de civilizaţie reprezentată prin imperiul roman, s'ar fi socotit o crimă, chiar de către barbari.

Dacă în evul mediu ar fi spus un creştin — fie el apusean, fie răsăritean — că se desface din creştinătate, această formă binecuvântată de unire a umanităţii, — ar fi fost socotit cât se poate de rău.

Dar alături de forma imperiului roman şi de aceea a creştinătăţii, puneţi conferinţele de pace, ce se ţin într'un loc sau altul, la cari se adună bieţi ideologi pe cari nimeni nu-i ascultă, cari vorbesc frumos, dau banchete şi apoi pleacă având mângâierea că au îndemnat lumea la pace, iar uneori purtând în suflete şi amărăciunea produsă de jicniri aduse acolo, sentimentului lor naţional; puneţi alături conferinţele acestea ale ideologilor, — toate pactele pe cari naivi sau oameni interesaţi le iscălesc astăzi pentru a le înlătura a doua zi şi pentru a da prilej găgăuţilor diferitelor naţiuni să ceară a se face din puşti, araci la vie; puneţi alături lucruri aşa de mari, ca Roma şi biserica lui Cristos, de Societatea Naţiunilor care vrea să facă ceva, — fără a avea mijloace prin cari să-şi impună voinţa.

După aceste lămuriri, să venim la cea mai veche formă a înţelegerii lucrului pe care noi, exagerându-l şi falsificându-l l-am transformat în hotar.

Cele mai vechi civilizaţii nu sunt în Europa, ci în Asia şi Egipt.

In civilizaţia veche a Europei erau două elemente cari nu aveau nici o legătură cu viaţa de stat, de cetate, de grup politic.

S'au găsit în regiunile galoiberice şi în forme mai simple în Germania, precum şi la noi în peninsula Balcanică, în câteva puncte verificate de arheologi — şi desigur că sunt şi în alte părţi, îngropate în pământul ce nu este cu putinţă a fi răscolit peste tot, — forme de artă realistă şi expresivă.

Au rămas pe pereţii peşterilor admirabile reprezentări de animale zugrăvite în culoare ocre sau roşie. Expresia şi mişcarea lor sunt aşa de bine prinse, cum nu putem vedea în picturile de azi, cu toate şcolile de pictură, cu toate expoziţiile şi cu toate teoriile în legătură cu arta.

Cei vechi nu zugrăveau nici ca să vândă şi nici pentru artă. Explicaţia artei lor e de natură mistică. Ei credeau că desenând animalul, îl vor vâna cu atât mai uşor, cu cât este mai bine reprezentat pe pereţii peşterii lor.

Alături de această artă, este în Europa o alta, reprezentată prin desenele de pe iile şi covoarele noastre româneşti, aşa zisa artă lineară, schematică, stilizată, abstractă, ai cărei păstrători suntem noi, pe când francezii şi spaniolii n'au moştenit arta realistă în legătură cu o populaţie ce a dispărut.

Aici, în peninsula Balcanică, cu prelungire în Ucraina şi mai departe, iar în Asia până spre Manciuria, există putinţa ca printr'o operaţie mintală de un caracter înalt, să se descompună formele lucrurilor în aşa fel, ca să se ajungă la linii care să aibă o superioară valoare artistică.

Oamenii din apusul Europei n'au avut noţiunea grupului politic, iar cei de aici, tracii, au avut-o pe a grupului sătesc, care e tăria noastră şi acum.

Ideea de hotar între sate nu era, ele fiind presărate la distanţe mari, prin poeni şi locuri ferite. Inseşi haturile — denumire împrumutată dela unguri — cari separau ogoarele, nu-şi aveau rostul în înţelesul de azi.

Satul era o mare familie şi fiecare îşi avea partea de pământ, care varia după numărul celor ce-i avea în grijă şi după puterea de muncă. Impozitul era socotit pentru sat şi conducerea satului hotăra partea fiecăruia. Departe de a fi comunism, era o concepţie foarte înaltă.

In timpul din urmă, s'au răsplătit cu pământ meritele ostăşeşti. Dar nu toţi ostaşii s'au dovedit buni agricultori, după cum nici toţi marii proprietari n'ar putea fi generali, dacă ar urma să fie răsplătiţi în armată după meritele economice.

Dacă odinioară nu exista hotarul nici între state — cari nu erau, — nici între sate atât de depărtate unele de altele şi nici în viaţa de toate zilele, din cauza sistemului de muncă potrivit cu forţa fiecăruia, — cu totul altfel era în Orient.

Acolo erau regi având caracterul de împăraţi şi prin imitaţie, luând forma largă de viaţă, a regalităţii, Sciţii au transmis-o Tracilor şi Ilirilor şi, în anume formă şi Germanilor, cari au luat ideia de împărăţie şi dela Romani.

Monarhiile orientale au caracter divin şi imperial şi greşit se înţelege azi că un rege e mai mic decât un împărat.

Regii aceştia reprezentau o religie care nu era pentru o ţară, pentru o naţiune, aşa cum se tinde azi în Germania şi Ungaria.

Oricine avea o religie odinioară, credea că e bine să se întindă asupra tuturor şi în fanatismul religios, împotriva căruia s'a ridicat tot secolul XVIII, — trebue să se vadă şi dorinţa de a asigura fericirea vecinică a semenilor, fie chiar printr'o suferinţă trecătoare.

Ducându-ne cu gândul la civilizaţia egipteană, caldeiană, ori asiriană, — să nu credem că acestea sunt denumiri naţionale, cunoscute de oamenii de atunci. Ţara egiptenilor era pământul închinat zeului Phta, regii chaldeeni îşi ziceau regi ai celor patru colţuri ale lumii, prin urmare împăraţi universali, — iar Assiria era pământul închinat zeului Assur. Popoarele de atunci nu aveau nume naţionale şi în privinţa religiei, Evreii, cu zeul lor şi numai al lor, cu care au încheiat un pact, — sunt un caz unic în istorie.

Monarhii de atunci nu făceau răsboaie pentru anexiuni teritoriale, pentru mutări de hotare, cari nu erau. Când Faraonul făcea incursiuni în Siria, nu lăsa garnizoană acolo, nu schimba nimic, doar o buzunărea, lua de acolo tot ce-i trebuia şi apoi se ducea acasă, — reînoind expediţia, când mai avea nevoie de ceva.

Şi pentrucă Zeul lui avea nevoie de jertfe de sânge, cari au venit în formă idealizată la creştini, de la evreii ce au ştiut să reducă la limită aceste jertfe de sânge, — îi dădea zeului foarte puţină jertfă în mod real şi foarte multă în inscripţiile ce au rămas până azi şi după cari s'ar crede că cei vechi erau de o cruzime mare.

Caracterul de exploatare al răsboaielor din vechime, s'a păstrat până în timpul din urmă. Noi nu am plecat steagul naţional, cum au făcut Ungurii; la noi nu s'au ridicat moschei, noi am avut totdeauna o politică a noastră, la noi judecata a făcut-o totdeauna Românul pentru Turc şi de aici zicătoarea „Turcul plăteşte".

Haraciul, care l-am plătit, a însemnat pentru sultan, la fel ca darurile ce le dădeau Evreii, ori Sirienii, Faraonului, spre a opri o expediţie de exploatare a acestuia.

Concepţia de azi a hotarelor este deosebită şi un stat e mulţumit dacă poate să anexeze câţiva km. de pământ, fie el cât de nefertil, sălbatic şi locuit de oameni cât de înapoiaţi, — punând oamenii harnici să muncească în plus pentru ceva care nu merită aceasta.

Dacă civilizaţia egipteană, cea chaldeiană, ori cea asiriană n'au cunoscut problema hotarelor, se datoreşte faptului că s'au desvoltat pe fâşii de pământ roditor, care a favorizat desvoltarea unor civilizaţii de mare valoare, — dar care pământ a fost înconjurat de mari întinderi neproductive.

Astfel a trăit omenirea mii de ani şi atâta vreme s'a văzut putinţa civilizaţiilor superioare de a robi pe cele inferioare, ceiace se întâmplă şi acum.

Avem hotarele noastre, dar îndată ce vom munci mai puţin inteligent şi nu vom şti să sporim moştenirea primită de la înaintaşi, vom avea în buzunarele noastre mâna altuia.

Pentru d. ministru de interne

In legătură cu modul abuziv în care înţeleg să administreze unii reprezentanţi ai autorităţilor noastre, dăm mai jos un fragment din scrisoarea d-nei F. O. Tăslăuanu din Sovata-sat adresată directorului nostru:

„Indignată de vexaţiunile suferite de români şi de infamele înjosiri la cari se apleacă înşişi românii faţă de duşmanii noştri, iredentiştii maghiari, vin a vă destăinui un fapt convingător. Stând în Sovata de 10 ani, în fiecare vară folosim o armă pentru paza casei, izolată în mijlocul pădurii, armă lăsată nouă subt toate guvernele. D. prefect Porusky al jud. Mureş, retrage permisul de armă unui fost ministru al ţării, ofiţer de rezervă, care a luat parte la două războaie, dar acordă permisul de armă lui Gabor Barta, vestitul iredentist ungur, fost prim-pretor, *care a refuzat să presteze jurământ de credinţă ţării* şi alt permis de armă lui Eremiaş M., ucigaş! Domnul prefect Porusky este român! Personal n'am neplăcerea să-l cunosc pe d-sa, dar ştiu din indignarea celor de aci că este căsătorit cu o maghiară, urând ţara noastră, nevorbind un cuvând din limba noastră şi făcând naveta între România-Pesta, Pesta-România!

Nu vă mai spun detalii menite să indigneze pe cel mai calm român dintre români.

Iată cine ne sunt conducătorii şi în ce mod apără interesele românilor".

Cazul relatat de d-na Tăslăuanu este edificator şi nu are nevoie a mai fi comentat.